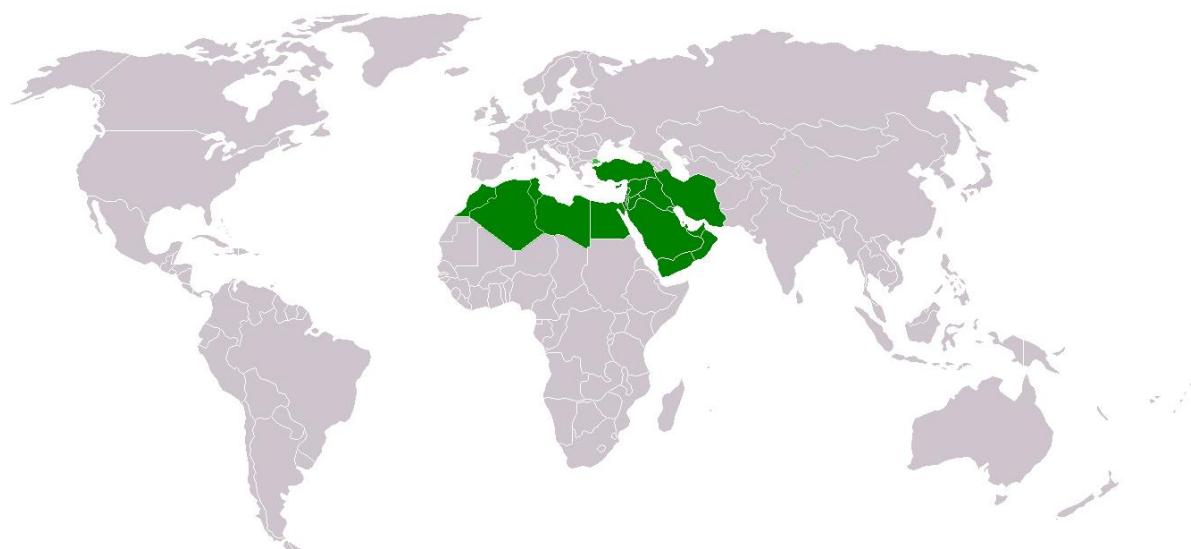

Den arabiske våren

Midt mellom Europa, Afrika og Asia ligger Midtøsten. Vest for Midtøsten og nord for Sahara, den største ørken i Afrika, ligger Nord-Afrika. Midtøsten og Nord-Afrika har det til felles at de fleste mennesker som bor der, snakker arabisk. En del snakker også berber-språk og fransk i Nord-Afrika, mens noen i Midtøsten snakker hebraisk og kurdisk. I denne delen av verden tror de aller fleste at det finnes bare én gud. Det er felles for både muslimer, kristne og jøder. De tre monoteistiske religionene, jødedom, kristendom og islam, har alle sin opprinnelse i denne delen av verden. I dag er islam den største av de tre religionene i Midtøsten og Nord-Afrika.

Konflikten mellom Israel og palestinerne, er det mange forbinder med Midtøsten, men i fjor, i 2011, skjedde det plutselig noe helt annet. Ingen hadde klart å forutse at tusenvis på tusenvis av mennesker i denne verdensdelen ville gå ut i gatene for å protestere mot sine egne presidenter og styresmakter. Det hadde aldri skjedd før. Sikkert fordi det har vært ganske farlig å kritisere makthaverne i disse landene. Mange har havnet i fengsel for å gjøre det, så de fleste har forsøkt å leve livene sine så godt de kunne uten å komme i konflikt med styresmaktene.

Så skjedde det. En ung mann som solgte grønnsaker fra en liten bod for å livnære seg selv og familien sin ble fratatt boden sin fordi myndighetene sa han ikke hadde tillatelse til å selge tomatene sine. Han ble så frustrert over å miste det vesle han hadde, at han ikke orket mer. Han sette fyr på seg selv i protest. Dette skjedde i en liten by i Tunisia i Nord-Afrika i desember 2010, men innen kort tid hadde historien om den unge mannen som satte fyr på seg selv og døde, spredd seg i Tunisia og folk begynte å samle seg på gatene for å protestere mot myndighetene. De krevde å bli behandlet skikkelig, de krevde jobber man kan leve av og frihet til å si det man mener. I løpet av få uker spredde demonstrasjonene seg til store deler av landet. Aldri før hadde så mange turt å si fra hva de mente, og innen lenge vokste protestene til et krav om at presidenten i landet måtte gå av. Veldig mange unge brukte sosiale medier som blogger, Facebook, Youtube og Twitter til å si fra og organisere demonstrasjoner. På under en måned hadde kravet blitt så sterkt at presidenten som hadde styrt Tunisia med hard hånd i 23 år flyktet fra landet. Tunisierne som hadde gått ut i gatene og stort sett uten bruk av vold hadde fått en diktator til å gi fra seg makten, jublet og døpte protestene for «Jasminrevolusjonen».

Fra demonstrasjoner i Tunisia i april 2011

Hele verden fulgte med på det utrolige som skjedde i Tunisia. Det gjorde også folk i andre land i Midtøsten og Nord-Afrika som levde under de samme eller enda verre forhold. De sa at hvis folk i Tunisia kan forandre fremtiden ved å overvinne frykten, gå ut i gatene og kreve respekt, verdighet og frihet, så kan også vi klare det samme. Allerede i samme måned, januar 2011, gikk egyptere i tusenvis ut på gatene i hovedstaden Kairo. 25. januar samlet de seg på den største plassen i byen, Tahrir-plassen, som betyr frigjøringsplassen på arabisk. Der ble det stort sett dag og natt i ukesvis mens de ropte, sang og veivet med bannere som krevde frihet og at Egypts diktator, president Mubarak, måtte gi fra seg makten. På det meste samlet en million mennesker seg på Tahrir-plassen og i gatene rundt. Unge og gamle, kvinner og menn, krevde frihet og respekt for sine menneskerettigheter, og de unge hadde igjen brukt sosiale medier til å mobilisere protestene. Før det hadde gått tre uker, ble også Egypts diktator tvunget til å gi fra seg makten. Han hadde sittet ved makten i 30 år. I Egypt var det militæret som tok over makten og de har fortsatt å bruke mange av de samme metodene som

Mubarak brukte: Kaste folk i fengsel som kritiserer dem og møte fredelige demonstranter med så mye vold at mange mennesker har blitt drept siden de tok over makten.

Hendelsene i Tunisia og Egypt har inspirert mennesker i de fleste andre landene i Midtøsten og Nord-Afrika – og faktisk også mange andre steder i verden – til å si fra hva de mener om styresmakter som undertrykker dem og nekter å respektere deres menneskerettigheter. Folk har tatt i bruk den ytringsfriheten og forsamlingsfriheten som de har krav på, men som styresmaktene forfølger dem for å bruke. I mange land pågår kampen mellom de som protesterer og de som forsøker å holde på makten fortsatt i dag.

I noen land har uroen blitt til voldelig konflikt. Det har skjedd i både Libya og Syria. Mens styresmaktene i andre land forsøker å beholde makten ved å gi folk litt mer frihet og litt mer rettferdighet eller litt mer penger.